

DZIENNIK POMORSKI

PRZEDPŁATA:

Miesięcznie w ekspedycji	2,55 zł.
Z odnośzeniem i w agencjach	2,85 "
Na pocztę, już z odnośzeniem	2,89 "
Kwartalnie w ekspedycji	7,65 "
Na pocztę, już z odnośzeniem	8,87 "
Strajki i inne wypadki zwalniają Wydawnictwo z dostarczania numerów bez zwrotu części kwoty abonamentowej.	

OGŁOSZENIA:

na 4 s ronie 6 lam. od wiersza mm. lub jego miejsca 15 gr., na 3 str. 30 gr., na 2 str. 60 gr. Dla W. M. Gdańska te same liczby w gułd-nach. Tłumaczenia i ogl. skomplikowane o 20 proc. drożej. Ogl. z innych krajów płatne tylko w walucie tutejszej. Terminowe ogłoszenia się nie gwarantuje.

Ogłoszenia przyjmuje się do godz. 9 przed po.

Wtorek: Wincentego.
Sroda: Franciszka B.

CHOJNICE, środa dnia 10. października 1928 r.

Środa wschód 6.14 zachód 17.20
Księżyc wschód 20.43 zachód 15.15

Europa w niewoli pruskiej

Coby się stało, gdyby Niemcy przed 10 laty zwyciężyli?

W roku bieżącym obchodzimy dziesięciolecie od chwili pogromu Niemiec i zmartwychwstanie niepodległej Polski. Wspominając owe wypadki dziejowe, które nam upragnioną wróciły wolność, mało kto z nas zastanawia się dzisiaj nad tem, jakby wyglądała Europa, gdyby nie klęskę, ale zwycięstwo odnieśli Niemcy w ostatniej wojnie światowej.

Blizsze szczegóły w tym kierunku daje nam dzieło zbiorowe Holbinga, poświęcone katastrofie niemieckiej w r. 1918, jakie ukazało się swego czasu w Niemczech i obudziło interes także i poza granicami ojczyzny Hindenburga.

Mieszczą się tam artykuły pułkownika Scherfegera, generała Kuchla i prof. Delbrucka. Prócz tego umieszczono w książce nieopublikowane dotychczas nigdzie dokumenty nader ważne, dotyczące warunków pokoju. Opracował je Ludendorff w czasie, gdy armja niemiecka znajdowała się w zwycięskim pochodzie w głąb Francji, w czerwcu r. 1917 a więc 11 lat temu.

Jak Niemcy zamierzali ugruntować panowanie swoje w Europie?

Otóż Rosja miała odstąpić im Kurlandję i Estoję. Do Prus miała być przyłączona większa połowa Polski Kongresowej. O Francji także nie zapomniano. Do Niemiec miały należeć ziemie po obu stronach Mozy. Tym sposobem miałyby zostać miastami niemieckimi: Lege, Namur, Verdun, Naucy i Toul.

Aby Belgję ukarać, miała ona podlegać ścisłej kontroli Niemiec. Niezależność tego państwa przestałaby istnieć. Oprócz tego miały wojska niemieckie zająć całe pobrzeże północne Belgji, gdyby się nie powiodło wypędzić Francuzów z departamentów północnych.

Nie zapomniano także o państwach, które z sympatji rasowej do Niemiec zachowały neutralność. Holandia więc miała być przyłączoną do Niemiec w charakterze sojusznika stałego, za co Niemcy odstąpiły jej wspaniałomyślnie pewne kolonie angielskie. Nie ulega wątpliwości, że sojusz ten przemieniłby się wkrótce w stosunek, w jakim pozostawały królestwa bawarskie i saskie do Niemiec.

Kolonje miały Niemcy otrzymać rozległe.

W warunkach pokoju opracowanych przez Ludendorfa nie ma wzmianki o konstytucji wojennej. Co miano Niemcom zapłacić, dowiadujemy się w opublikowanym w książce liście Wilhelma II. do monsignora Pucelliego.

Anglja miała zapłacić Niemcom 6 miliardów Francja 8 miliardów funtów szterlingów. Ludendorff sądził, że te warunki były bardzo skromne.

O utworzeniu Polski, o jakichkolwiek ustępstwach dla Polaków, nie było mowy. Niemcy nie chcą zrażać do siebie Rosji, gotowe były resztę Niemiec nadzieje na odbudowanie państwa polskiego, choćby w najskromniejszych granicach, byłyby zdaje się raz na zawsze przekreślone. Akcja germanizacyjna na ziemiach polskich zaczęłaby święcić prawdziwe tryumfy.

Niemcy po zwycięstwie byłyby najsilniejszą potęgą na świecie, z czasem podbiłyby wszystkie mniejsze narody w Europie, a cesarz niemiecki stałby się uniwersalnym monarchą Europy.

Na szczęście historia przekreśliła wszystkie te dumne plany niemieckie zawojowania świata.

Niemcy i Rosja gotują się wspólnie do wojny Budują samoloty, fabrykują gazy trujące i zaopatrują się w ogromne ilości amunicji Sensacyjne rewelacje posła Kuentlera

Berlin, 8. 10. (radjo.) W socjaldemokratycznym dzienniku „Der Abend“ opublikował poseł Kuentler, znawca spraw wojskowych, dwa tajne dokumenty, dotyczące współpracy rajchswery z sowjetami. Z dokumentów tych wynika, że Niemcy wspólnie z Rosją gotują się do wielkiej wojny.

Oto streszczenie sensacyjnych rewelacji Kuentlera:

Już jesienią 1921 r. czynniki kierownicze min Reichswehry pragnęły natychmiastowego przystąpienia do budowy wielkiej floty powietrznej. W tym celu min. Reichswehry podjęło rokowania z rządem sowieckim i zwróciło się do zakładów Junkersa z propozycją, aby firma ta założyła w Rosji sowieckiej fabrykę samolotów i motorów.

Po zakończeniu rokowań, pisze poseł Kuentler, został w dniu 15. marca 1922 r. podpisany tajny układ, w którym oczywiście Reichswehra występuje pod pseudonimem grupy specjalnej (Sondergrupe). Firma Junkersa zastąpiona jest literami M. M. rząd sowiecki literami R. R., samoloty zaś figurują jako skrzynie. Pod układem widnieją podpisy Neumanna i Siegielta. Pod temi pseudonimami kryją się w rzeczywistości: major Reichswehry Biedermeier oraz dyrektor zakładów — Junkersa Sachsenberg. W umowie wymieniona jest miejscowość Duetz, jakkolwiek zakłady Junkersa znajdują się w Dessau.

Wielki pożar w Krakowie Strażacy wyskakiwali z 4 i 5 piętra aby uratować życie.

Kraków, 8. 10. (radjo.) Ludność tutejsza zaalarmowana została wiadomością o wielkim pożarze, który wybuchł na Dąbiu pod Krakowem w Łuszczarni ryżu i młynie. Na miejsce katastrofy przybyli przedstawiciele władz z wojewodą Darowskim oraz przedstawiciele miasta z prezydentem miasta p. Rollem na czele. Mimo energicznej akcji ratowniczej oddziałów straży ogniowej z Krakowa i Podgórze, zasilonych oddziałami wojska, spłonął doszczętnie 5-cio piętrowy gmach fabryczny wraz z poddaszem. Nie odbyło się również bez momentów drastycznych, a to z powodu tego, że oddziałom straży ogniowej odcięty został odwrót, ponieważ schody stanęły w płomieniach w wyniku czego strażacy zmuszeni byli wyskakiwać z 4 i 5 piętra. Straty są olbrzymie, jednakowoż do tej pory nie zostały jeszcze dokładnie ustalone. Powodem pożaru było krótkie spięcie w windach.

Mięso to luksus Tak stwierdziły władze bolszewickie

Moskwa, 8. 10. (radjo.) Wczoraj obradowały tu władze sowieckie w sprawie sytuacji aprowizacyjnej na rok 1928-29. Przedstawiciele rządu oświadczyli, iż z zapasów rządowych będzie można w zupełności zaspokoić potrzeby ludności na chleb i mąkę. Odczuwany będzie jedynie w większych ośrodkach ludności, jak Moskwa, Leningrad brak tłuszczu, kasz i nabiału. W ożywionej dyskusji przedstawiciele związków zawodowych zaprotestowali przeciwko projektowi podwyżki mięsa, która według opinii czynników rządowych jest artykułem zbytku. Poza tem przedstawiciele związków stwierdzili, iż w sklepach komunalnych uległy pogorszeniu gatunki towarów. O-

Na zasadzie tej umowy firma Junkersa otrzymała 100 milionów marek, tytułem kapitału obrotowego, zaś 40 milionów tytułem doraźnej subwencji od rządu niemieckiego, a wzamian za to zobowiązała się do składania rachunków specjalnemu łącznikowi, oficerowi Reichswehry.

Poseł Kuentler, publikując tekst umowy, zwraca uwagę na fakt, że w min. Reichswehry został podówczas utworzony specjalny wydział finansowy (Sondergrupe S. G.) dla załatwiania nielegalnych spraw z Rosją sowiecką. W wydziale tym pracowali generałowie Kurzeher i Hasse oraz czterech kapitanów, między in., wspomniany Biedermeier.

Poseł Kuentler przytacza również tekst tajnego referatu radcy Schreiberera, dotyczącego produkcji samolotów Junkersa w sowietach, jako do wód, że propozycja otwarcia fabryki na terytorjum sowieckim wyszła od Niemiec. Referat ten zawiera bardzo interesujący szczegół, a mianowicie, że ogólna suma kapitałów inwestowanych przez zakłady Junkersa w Rosji sowieckiej, została obliczona na 600 milionów marek złotych.

Po wybudowaniu fabryki samolotów Junkersa w Rosji sowieckiej, nastąpiła, jak stwierdza poseł Kuentler, rozbudowa innych ważnych gałęzi sowieckiego przemysłu wojennego. Między innymi, została wybudowana w Troicku, gubernii samerskiej, fabryka gazów trujących i Reichswehra otrzymała ogromną ilość amunicji, produkowanej w sowietach.

brady były nader burzliwe. Delegaci robotników zażądali od przedstawiciela rządu natychmiastowego dostarczenia szeregu transportów ziemniaków do Moskwy.

Po amerykańsku Zrabowali mu drogocenne brylanty Jego samego przywiązali do drzewa.

San Francisco, 7. 10. (radjo.) Syn znanego nowojorskiego handlarza diamentów Murray Lang znaleziony został na terenie golfowym w Harding skrepowany i przywiązany do drzewa. Oświadczył on, iż dwaj uzbrojeni w rewolwery ludzie zatrzymali go na ulicy, wepchnęli do samochodu, gdzie zakneblowali mu usta i zawiązali oczu, po czem, po odebraniu mu diamentów na sumę 40.000 f. st., przywiązali go do drzewa i zbiegli.

Bombami gazowymi mordowali zrozpaczonych więźniów

Moskwa, 8. 10. (radjo.) Teror sowiecki wobec zesłanych na wyspy Solowieckie, więźniów politycznych zwiększył się w ostatnich czasach. Doprowadza to od czasu do czasu do rozpaczliwych rozruchów więźniów. Ostatni bunt, stłumiono w sposób niezwykle okropny. Straż więzienna i milicja sowiecka, która przybyła na statkach rzuciła na bezbronych bomby gazowe. Znaczna część więźniów wytruta została gazami.

Plaga wilków na Kresach Wschodnich

Nowogródek, 8. 10. (radjo.) W powiecie słonimskim wilki zainstalowały się już na dobre. Niema dnia, aby w biały dzień nie porwały świni lub konia. Największe szkody ponieśli w dniu onegdajszym mieszkańcy Ozginowicz, którzy zwrócili się do T-wa Łowieckiego w Słonimie ze zbiorową prośbą o urządzenie obławy na wilki.

RUCH W TOWARZYSTWACH

Tow. śpiewu „Lutnia“. Dziś w wtorek o godz. 8.15 lekcja śpiewu dla chóru mieszanego w szkole.

Zarząd.

Baczność Sokół oddział żeński! W środę dnia 10. b. m. zamiast ćwiczeń odbędzie się przy dobrej pogodzie wycieczka połączona z biwakiem. Zbiórka i odmarsz kierunek lasku Miejskiego o godz. 18.15 od hali ćwiczeń. Stawienie się wszystkich druhen jest konieczne. Goście mile widziani.

Zarząd.

Zebrań Koła Polek odbędzie się dopiero w piątek, dn. 21 października, o czym zawiadamia Zarząd.

Zebrań Tow. Pań św. Wincentego a Paulo odbędzie się w środę dnia 10. października 28 r. o godz. 5-tej po poł. w lokalu p. Kalety, Rynek nr. 23. O liczny udział uprasza Zarząd.

GIEŁDA PIENIĘŻNA

Dolary Stanów Zjedn. (1 dolar)	8,88 ¹ / ₄
Franki francuskie (100)	34,83

Franki szwajcarskie (100)	171,62
Funty angielskie (1 i.)	43,24 ³ / ₄
Korony czeskie (100 k.)	26,42 ¹ / ₄
Liry włoskie (100 lirów)	46,62
Gdańsk (w guldenach.)	
Dolar	5,14 ¹ / ₂
Złoty (100 złotych)	57,85 ¹ / ₂
Przekazy na Warszawę (.)	57,75
100 marek rentowych	122,90
1 funt	25,01 ¹ / ₂

Giełda Płodów Rolnych w Poznaniu

Warunek: handel hurt. fr. st. załad. ładunki wago-dostawa zaraz za 100 kg. w złotych.

Zyto nowe (suche)	31,75—32,50
Pszenica nowa	37,75—39,75
Jęczmień zimowy	33,00—34,00
Jęczmień brow.	35,00—37,00

Owies nowy.	30,75—32,25
Mąka z. 65% w. w. work.	—47,25
Mąka z. 70% w. w. work.	—45,25
Mąka p. 65% w. w. work.	58,75—62,25
Ospa pszenna	25,00—26,00
Ospa żytnia	24,50—25,50
Ziemniaki fabryczne	6,35—6,50
Rzepak	70,0—75,00
Groch polny	46,90—49,00
Groch jąd. Victorja	62,00—67,00
Siano luzne nowe	12,00—13,50

Ogólne usposobienie słabe.

Uwagi ogólne; Brak gotówki utrudnia obroty.

Targowica Miejska w Poznaniu.

Urzędowe sprawozdanie targowe.

Przebieg targu: Z powodu małego spe-du notowań nie przeprowadzono.

W niedzielę, dnia 7. października 1928 r. zasnąła w Bogu po długich i ciężkich cierpieniach opatrzona św. Sakramentami Najdroższa i Najtroskliwsza Matka, Najukochańsza Babka i Prababka

Karolina I. voto Ryczkiewicz
Z. voto Zielińska

przeżywszy lat 72.

O czym zawiadamia pogrążona w smutku

Rodzina

Eksportacja zwłok odbędzie się w środę t. j. 10. bm. o godz. 8.30 przed poł. z domu żałoby przy ul. Człuchowskiej 46. do kościoła parafialnego, skąd po wysłuchaniu mszy św. nastąpi odprowadzenie zwłok na miejscowy cmentarz. 2119

Dnia 11-go października

odbędzie się w Torunlu dzień protestacyjny pomorskich piekarzy z powodu ustalenia cen na pieczywa.

W dniu tym

wszystkie piekarnie chojnickie są nieczynne.

Uprasza się zaopatrzyć się w pieczywo już w środę, dnia 10. bm. 2124

Cech piekarski.

Kupuję

każdą ilość jabłek

A. Kaźmierski i Ska.

Maj. Skarpa p. Sepólno
sprzedaje do siewu

pszenicę ostłą grubokłosa
II. o ds. najplenniejszą dziś pszenicę (patrz Kłosa Nr. 31. str. 758) : i 1786

Zyto Petkus

II. ods. Uznane przez Pom. I. R. Cena 20 proc. ponad notowania.

Do młócenia

polecam

benzynę
benzol, oleje gar-zowe, cylindrowe, ma-szynowe, smary do maszyn
skórzane i włósienne pasy
transmisyjne, artyku-ly do młynów
i gorzelni.

Ryszard Gehrke

Tel. 108

Tel. 108

Autocentrala Chojnice.

Uczeń

syn uczciwych rodziców mo-że się zgłosić. 2117

Jan Duda
mistrz stolarski
pl. Plastowski 18.

Doświadczonego szofera

poszukuje 2123
browar A. Six.

Porządna

służąca

potrzebna 2120
Hoppe
Warszawska 21.

Potrzebny zaraz starszy
chłopak do koni
najchętniej z wioski. 2121
Smeja
ul. Dworcowa 25.

Pokój umeblowany

z całodz. utrzymaniem, dla 2 panów do wynajęcia
Wejście osobne. Tamże wydaje się obiady i kolacje.
Batorego 7 parter. 2062

Olej do podłogi

Pierwszorządny gatunek bez **nieprzyjemnego za-pachu** po najtańszej cenie dla **szan. urzędów** ceny ulgowe

Oliwy do maszyn.

Z powodu korzystnego zakupu **większej ilości** oliwy ciarującej oliwy po zna-cznie niższej cenie.

BRACIA HUBERT
właśc. J. Hubert
Rok zał. 1894 Tel. 219
ul. Gdańska 18.

Srutownia zboża

przy pl. Plastowskim 14
przyjmuje znowu
zboże do srurow.

Karty do gry

do nabycia

w księgarni
Dzien. Pomorsk.

KINO NOWOSCI

Tylko we wtorek 9 bm. o godz. 8.15

Wspaniały atut kinematografiji:

Za więziennym murem

(Zabłkam! Tragedja niewinnej dziewczyny)

Wspaniały dramat w 12 akt. wdg. noweli „Georga Hirschfelda“. W rolach głów-nych znane gwiazdy: **Magda Sonia** i **Werner Kraus**. Film porusza do łez! Trzyma w napięciu. Tamuje oddech! Ceny zwykle! Koncert wzmocniony! 2118

Składaj systematycznie, a będziesz miał z czego czerpać w potrzebie

Przyjmujemy pieniądze na oprocento-wania i płatym od wkła-dów 6—10 proc. rocznie nie potrącając podatku od kapitałów.
Wypożyczamy bezpłatnie domowe puszk-i oszczędności.
Otwieramy rachunki bieżące i konta czekowe.
Załatwiamy wszelkie przekazy czeko-we i pieniężne.

Miejska Kasa Oszczędności

Chojnice Ratusz pokoje 5 i 6.

Za wkłady i ich oprocentowanie ręczy miasto Chojnice całym majątkiem i dochodami

Zanie meble na raty, Jeszcze taniej

z gotówką

Skład Mebli, Młyńska 17

właśc. Oswald Pawłowicz.

Kompl. jadalnie, sypialnie, pokoje męskie, oddz. szafy, szafonierki, szafy kuchenne, łóżka, łóżeczka dziecięce, stoły, krzesła, biurka, lustra, kanapy, leżanki, matera-ce, garnitury klubowe i salonowe na surówce i włosiu solidnego wykonania. 2028

Wszelkie druki

wykonuje
Drukarnia „Dziennika Pomorskiego“.

29. 9. — 13. 10. 28 r.

10% rabatu
na wszelkie artykuły!

Ludwik Rasch
Trykotarze, towary więzione, koszule męskie, pończochy, rękawiczki, chusteczki.
Artykuły podarunkowe. — Sprzęty kuchenne, towary emaljowe, — szkło, fajans, porcelana.

29. 9. — 13. 10. 28 r.

Resztki i inne towary
nadzwyczaj tanio!